

ผลของการจัดกิจกรรมเพื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม
ที่มีต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการ
ทำงานของคนงานในโรงงานทอผ้า

นางสาวสุพิศรา ไทวรภา

ศูนย์วิทยพัทยาการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทาลัย

วิทยานพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาการศึกษานอกโรงเรียน

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทาลัย

พ.ศ. 2538

ISBN 974-631-000-3

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทาลัย

I 15956024

EFFECTS OF ORGANIZING ACTIVITIES FOR
BEHAVIOR MODIFICATION ON SAFETY
BEHAVIORS AT WORK OF WORKERS
IN A TEXTILE FACTORY

MISS SUPATTRA THOVARABHA

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Non-formal Education
Graduate School
Chulalongkorn University

1995

ISBN 974-631-000-3

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ผลของการจัดกิจกรรมเพื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม
ที่ต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของคนงาน
ในโรงงานทอผ้า

โดย

นางสาวสัหิตรา ไทวรามา

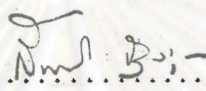
ภาควิชา

การศึกษานอกโรงเรียน

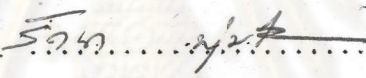
อาจารย์ที่ปรึกษา

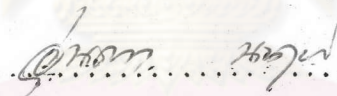
รองศาสตราจารย์ ดร.สุรกุล เจนอบรม

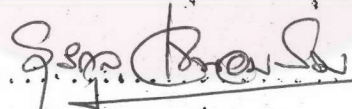
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

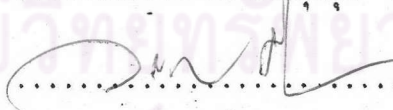

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ อุงสุวรรณ)

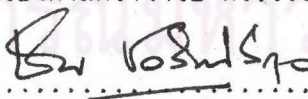
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร.รัตนา พิมพ์ศาล)

.....กรรมการ
(ศาสตราจารย์ อูตา นุชฌม)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุรกุล เจนอบรม)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.วรรณภา ปุระณชาติ)

.....กรรมการ
(ดร.ชัยยุทธ ชวลิตนธิกุล)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

สุภัทรา ไทวรภา .: ผลของการจัดกิจกรรมเพื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่มีต่อพฤติกรรม
ความปลอดภัยในการทำงานของคนงานในโรงงานทอผ้า (EFFECTS OF ORGANIZING
ACTIVITIES FOR BEHAVIOR MODIFICATION ON SAFETY BEHAVIORS AT WORK OF
WORKERS IN A TEXTILE FACTORY) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.สุรกุล เจนอบรม 148 หน้า
ISBN 974-631-000-3

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการจัดกิจกรรมเพื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่มี
ต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของคนงานในโรงงานทอผ้า กลุ่มตัวอย่าง เป็นคนงานแผนกปั่น
25 คน แผนกทอ 25 คน ของโรงงานทอผ้าไทยคูราโบ ซึ่งได้จากการเลือก ตัวอย่างแบบเจาะจง
(Purposive sampling) ผู้วิจัยดำเนินการจัดกิจกรรมมีกลุ่มตัวอย่างผ่านขั้นตอนการจัดกิจกรรมทำให้ความรู้
แก่คนงาน จำนวน 37 คน จากแผนกปั่น 20 คน แผนกทอ 17 คน

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้อมาหาค่าเฉลี่ย และเปรียบเทียบกันโดยการทดสอบค่าที (t-test) ผลการ
วิจัยพบว่า หลังการทดลองจัดกิจกรรมเพื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่มีต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการ
ทำงานของคนงานในโรงงานทอผ้า คนงานมีพฤติกรรมดีขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทำนอง
เดียวกันคะแนนแบบวัดเจตคติหลังการทดลองจัดกิจกรรมสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ
คะแนนแบบทดสอบความรู้หลังการทดลองจัดกิจกรรมสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา.....ภาควิศึกษานอกโรงเรียน.....

สาขาวิชา.....ภาควิศึกษานอกระบบโรงเรียน.....

ปีการศึกษา 2537

ลายมือชื่อนิติ.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

C543447 : MAJOR NONFORMAL EDUCATION

KEY WORD ACTIVITIES / FOR BEHAVIOR MODIFICATION / ON SAFETY BEHAVIORS
AT WORK OF WORKERS IN A TEXTILE FACTORY

SUPATTRA THOVARABHA : EFFECTS OF ORGANIZING ACTIVITIES FOR
BEHAVIOR MODIFICATION ON SAFETY BEHAVIORS AT WORK OF WORKERS
IN A TEXTILE FACTORY. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF.
DR.SURAKUL JANOBROM, Ed.D: 144 pp. ISBN 974-631-000-3

The purpose of this research was to study the effects of organizing activities for behavior modification on safety behaviors at work of workers in a textile factory. The researcher conducts the education program regarding safety condition in workplace by using Thai Kurabo Textile Factory's workers. Purposive sampling was used as a criterion to select sample. The population size consists of 25 workers from spinning and weaving department.

The result from this empirical study has been acquired by using statistical model. The researcher then compares the average value with t-test. This event study shown that the activity for behavior modification on working safety condition behaviors of workers in a garment factory is significant at .05 level. Consistent with prior finding, workers attitude and knowledge after attending this activity are also significantly higher at .05 level.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา การศึกษานอกโรงเรียน.....

สาขาวิชา การศึกษานอกระบบโรงเรียน.....

ปีการศึกษา 2537.....

ลายมือชื่อผู้คิด.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของ
รองศาสตราจารย์ ดร.สุรกุล เจนนอบรม อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้คำแนะนำ
และข้อคิดเห็นต่าง ๆ ของการวิจัยมาด้วยดีตลอด

ขอกราบขอบพระคุณ โทชีอากิ ซิมิซึ ผู้จัดการโรงงานทอผ้าไทยคูราโบ และ
เจ้าหน้าที่ของโรงงานทอผ้าที่ให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรม รวมทั้งคนงานที่ได้ให้ความร่วมมือ
ในการดำเนินการจัดกิจกรรมและตอบแบบสอบถาม

ขอกราบขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ที่ให้ข้อคิดและปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้
ในการวิจัย

คุณค่าของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณของแม่ และอาจารย์
ทุกท่านที่อบรมสั่งสอนให้ความรู้และเป็นแรงผลักดันให้วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลงได้ด้วยดี

สุพัตรา ไทวรามา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญแผนภูมิ.....	ฉ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
- ความเป็นมาและสภาพปัญหา.....	1
- วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	8
- ขอบเขตของการวิจัย.....	9
- ข้อตกลงเบื้องต้น.....	9
- ข้อจำกัดของการวิจัย.....	10
- สมมติฐานการวิจัย.....	10
- คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	10
- ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	11
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
- พฤติกรรม.....	12
- เจตคติและการเปลี่ยนแปลงเจตคติ.....	16
- ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม.....	21
- การสื่อสาร.....	26
- การเรียนรู้ของผู้ใหญ่.....	31
- งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยในการทำงาน.....	39
3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	43
- ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	43
- เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	46

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
- การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	54
- การวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
บทที่	
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	59
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	70
- สรุปผลการวิจัย.....	72
- อภิปรายผล.....	78
- ข้อเสนอแนะ.....	82
บรรณานุกรม.....	84
ภาคผนวก.....	90
ประวัติผู้เขียน.....	144

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

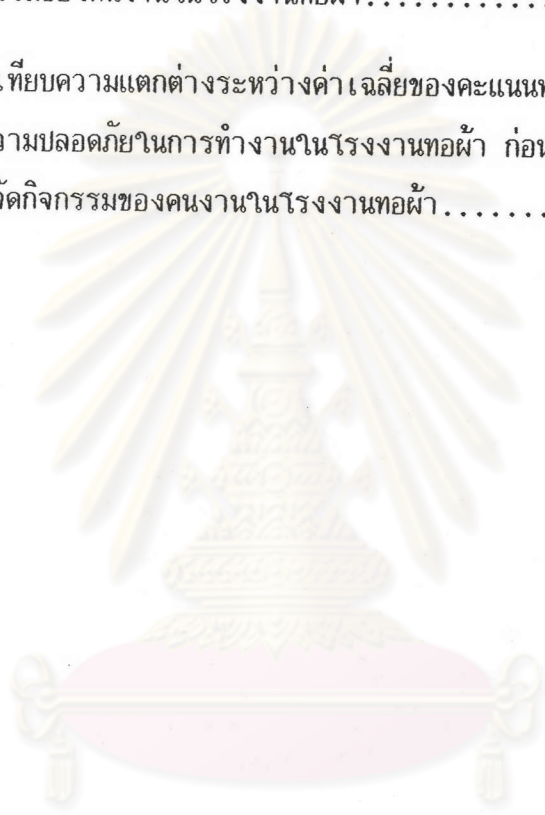
สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1	สภาพภาพของคนงานกลุ่มตัวอย่างประชากร.....	60
ตารางที่ 2	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนแบบวัดเจตคติ ที่มีต่อความปลอดภัยในการทำงานในโรงงานทอผ้าก่อนและหลังการทดลอง จัดกิจกรรมของคนงานในโรงงานทอผ้า.....	62
ตารางที่ 3	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนแบบทดสอบความรู้ ที่มีต่อความปลอดภัยในการทำงานในโรงงานทอผ้าก่อนและหลังการทดลอง จัดกิจกรรมของคนงานในโรงงานทอผ้า.....	63
ตารางที่ 4	แบบตรวจพฤติกรรมของคนงานด้านการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล ในการทำงานในโรงงานทอผ้าก่อนและหลังการทดลองจัดกิจกรรมของคนงาน ในโรงงานทอผ้า.....	64
ตารางที่ 5	แบบตรวจพฤติกรรมของคนงานด้านอันตรายจากสภาพการทำงานที่ไม่ เหมาะสมในการทำงานในโรงงานทอผ้าก่อนและหลังการทดลองจัด กิจกรรมของคนงานในโรงงานทอผ้า.....	66
ตารางที่ 6	แบบตรวจพฤติกรรมของคนงานด้านการกระทำที่ไม่ปลอดภัยในการทำงาน ในโรงงานทอผ้าก่อนและหลังการทดลองจัดกิจกรรมของคนงานในโรงงาน ทอผ้า.....	68
ตารางที่ 7	จำนวนกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลังการจัดกิจกรรม.....	71

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 8 สถานภาพของคนงานกลุ่มตัวอย่างประชากร.....	72
ตารางที่ 9 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนแบบวัดเจตคติ ที่มีต่อความปลอดภัยในการทำงานในโรงงานทอผ้าก่อนและหลังการ จัดกิจกรรมของคนงานในโรงงานทอผ้า.....	74
ตารางที่ 10 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนทดสอบความรู้ ที่มีต่อความปลอดภัยในการทำงานในโรงงานทอผ้า ก่อนและหลังการ ทดลองจัดกิจกรรมของคนงานในโรงงานทอผ้า.....	76

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญแผนภูมิ

	หน้า
แผนภูมิที่ 1	22
แผนภูมิที่ 2	22
แผนภูมิที่ 3	23
แผนภูมิที่ 4	35
แผนภูมิที่ 5	54
แผนภูมิที่ 6	95

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย